

Barvení ve světelné mikroskopii

Při barvení preparátů pro světelnou mikroskopii se vždy jedná o interakci určitého barviva a některé složky tkáně. Různá barviva obarví tkáň v důsledku afinity ke kyselému nebo zásaditému. Podle toho se **bazické struktury** nazývají **eozinofilní (acidofilní)** – např. mitochondrie, lyzosity, agranulární endoplazmatické retikulum, cytoplazma a **kyselé struktury** nazýváme **bazofilními** – např. ribozomy, granulární endoplazmatické retikulum a buněčné jádro (jsou kyselé protože obsahují genetickou informaci tvořenou nukleovými kyselinami). Barvení dělíme na přehledné a selektivní. Cílem při barvení preparátů je dosáhnout kontrastu mezi jednotlivými složkami tkáně.

Přehledné barvení

Tímto barvením získáme **všeobecné informace** o celém preparátu. Mezi barviva přehledného barvení řadíme Hematoxylin-eosin, Weigert van Gieson, Massonovy trichromy a AZAN.

Hematoxylin-eosin (HE)

Jedná se o nejznámější příklad přehledného barvení. Hematoxylin je bazický, eosin je kyselý barvivo. Zatímco hematoxylin barví jádra modrofialově, eosin barví cytoplazmu růžově.

- Podrobnější informace naleznete na stránce Barvení hematoxylin-eosin.

Weigert van Gieson

Toto barvivo barví jádra hnědočerně, vazivo červeně a svalstvo žlutě.

Massonův trichrom

Rozlišujeme tři druhy trichromů podle barvy, kterou se obarví kolagenní vazivo. Jádra jsou většinou obarvena hematoxylinem.

Zelený

Ve vazivu rozlišuje kolagenní vlákna (zelená) a elastická vlákna (fialová). Jádra jsou nabarvena hnědě. Cytoplazmu buněk barví zelený Massonův trichrom červeně. Dokážeme také dobře rozoznat i erytrocyty, které barví oranžově.

Modrý

Modrý trichrom barví vazivo modře a jádra hnědě, protože je zde použitý železitý hematoxylin. Svaly barví červeně.

Žlutý

Žlutý trichrom barví vazivo do žluté barvy, jádra do barvy tmavě modré. Dobře rozlišíme také cytoplazmu, která se barví tímto barvivem červeně.

AZAN

Stejně jako modrý trichrom barví kolagenní vazivo modře (často se tato barviva zaměňují), avšak jádra barví červeně, kvůli použitému azokarmínu.

Selektivní barvení

Selektivní barvení nám v preparátu vyselektuje a označí **pouze některé struktury**. Můžeme tak například získat přehled o přítomnosti retikulárních či elastických vláken, určit přítomnost kyselých mukopolysacharidů nebo glykogenu. Selektivní barvení patří do skupiny **speciálních** barviv. Přehled barviv a struktur, které se jimi obarvují:

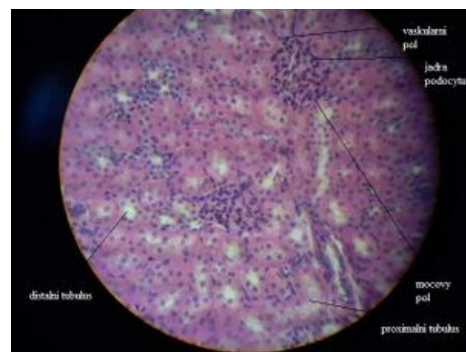
Mucikarmín

Mucikarmín je selektivní barvivo, které dokáže zbarvit hlen.

ZÁKLADNÍ METODY BARVENÍ A JEJICH VÝSLEDKY

METODA	JÁDRO	CYTOPLAZMA	VAZIVO	SVALOVINA	ERYTROCYTY
Hematoxylin-eosin					
Massonův žlutý trichrom <small>Hematoxylin-eosin-žáfrán</small>					
Massonův modrý trichrom <small>Hematoxylin-k.fuchsin-ponceau anilínová modř</small>					
Massonův zelený trichrom <small>Hematoxylin-k.fuchsin-ponceau světlá zelen-oranž G</small>					
Azan (Heidenhain) <small>Azokarmín-oranž G anilínová modř</small>					
Weigert-van Gieson <small>železitý hematoxylin W. pikrofuksin</small>					

Přehledné barvicí metody

Barvení HE – ledvina

Orcein

Toto barvivo je přírodního původu. Barví elastická vlákna červeno-hnědě.

Alciánová modř

Barví kyselé mukopolysacharidy do modra. Funguje pouze v kyselém pH.

Bestův karmín

Toto barvivo se používá k průkazu glykogenu v místě s vysokou koncentrací.

Szpielmayerův hematoxylin

Dokáže zbarvit myelinové pochvy.

Kongo červeň

Kongo červeň se používá k průkazu amyloidózy.

Olejová červeň

Tímto barvivem dokážeme obarvit neutrální lipidy.

Sudanová čern

Sudanová čern patří k nejznámějším barvivům, které barví neutrální lipidy.

Heidenhain

Výsledkem jsou černé kardiomyocyty.

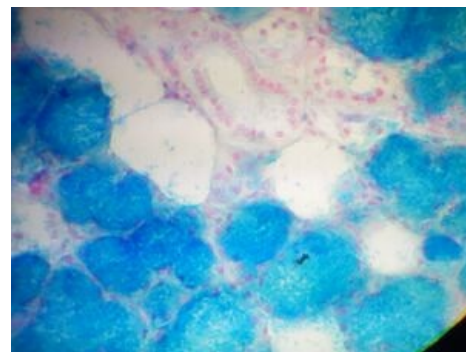
Odkazy

Související články

- Barvicí metody (1. LF UK)
- Barvení hematoxylin-eosin
- Histochemie
- Principy konvenční histochemie ve světelné mikroskopii
- Zhotovení histologického preparátu

Použitá literatura

- WAGNER, Filip. *Základy barvení* [online]. [cit. 2011-10-22]. <http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/LF-kliniky/histologie/studijni_materialy/zaklady_barveni_v_histologii.pdf>.
- LÜLLMANN-RAUCH, Renate. *Histologie*. 3. vydání. 2012. ISBN 978-80-247-3729-4.
- VAJNER, Luděk. *Mikroskopické techniky* [přednáška k předmětu Histologie, obor Všeobecné lékařství, 2.lékařská fakulta Univerzita Karlova]. Praha. 21.6.2011.

Barvení Alciánovou modří a Azokarmínem